

titer van het serum van éénmaal ingeënte personen, na verloop van een jaar dezelfde was (in 2 gevallen zelfs hooger) als bij de meer-malen met levende culturen gevaccineerden. Na verloop van een jaar was de gemiddelde titer van het serum slechts weinig kleiner, dan die, welke volgens de onderzoekingen van PFEIFFER, bestaat in het serum van cholera-reconvalescenten, in den eersten tijd na de ziekte. Op dezen grond kan men dus bij gevaccineerde personen, zelfs een jaar na de inoculatie, nog een zekere immuniteit tegen de natuurlijke cholera-infectie verwachten.

De specifiek bactericide eigenschap van het serum ontstaat niet onmiddellijk na de injectie, maar eerst na eenige dagen, nimmer vóór den 5den dag. Dit feit komt overeen met de door HAFKINE op grond zijner statistische waarnemingen gedane mededeeling, dat de immuniteit bij de gevaccineerden zich begint te vertoonen van af den 5den dag na de injectie. De specifiek-bactericide eigenschap van het serum neemt van den 5den dag af langzaam, maar steeds toe, bereikt ongeveer op den 20sten dag haar maximum en neemt dan langzaam af, maar is zelfs nog na een jaar aantoonbaar. Ook dit feit komt overeen met de waarnemingen van HAFKINE, die als uiterste grens 15 maanden vond.

De vaccinatie tegen cholera in Indië schijnt dus datgene te leveren, wat men redelijker wijze daarvan, volgens de experimenten van KOLLE, kan verwachten en kan dus daar voorloopig, bij gebrek aan beter, worden toegepast. Maar dan met de modificatie van KOLLE: met gesteriliseerde culturen. In de beschaafde landen van Europa zal het wenschelijker zijn de hygiënische maatregelen zoodanig te nemen, dat de cholera niet meer in staat is daar slachtoffers te maken.

DE HAAN.

INGEZONDEN.

DOCTORSTITELS.

Hooggeachte Redacteur!

Een hoofdartikel in het laatste nummer van het *Tijdschrift* bevat in klein bestek eenige zeer belangrijke zaken.

Misschien ware het niet ongewenscht dat zij, die niet onverdeeld daarmede instemmen, uwe uiteenzetting volgden om waar dit noodig mocht zijn enkele aantekeningen te maken.

Aangezien dit te veel plaatsruimte zou vorderen, durven wij voor ditmaal dezen weg niet in te slaan, temeer, wijl wij op één bepaald punt de aandacht willen vestigen en derhalve al het andere terzijde moeten laten.

Gedachtig aan ons voornemen zullen wij dus niet treden in een vergelij-

kende beschouwing van de waarde der opleiding aan Gymnasium of Hoogere Burgerschool voor de medische propaedeusis.

Evenmin wagen wij ons op het doornig pad der kritiek van de proefschriften, die hetzij hier te lande, hetzij in het buitenland, door Nederlanders worden geleverd.

Waar wij verder afzien van een beoordeeling der wet, die het verkrijgen van de doctorale bul regelt, daar wenschen wij allerminst als verdedigers van die bepalingen te worden aangemerkt.

Eindelijk is het tegenover elkander plaatsen der doctoren van Nederlandsche afkomst, aan deze of aan de overzijde der grenzen gekweekt, niet ons doel, omdat wij evenals ieder ander zeer goed weten dat de uitstekenden, de middelmatigen, en de minder met gaven bedeeden, bij beide groepen evenzeer gevonden worden.

Wij nemen derhalve een stand van zaken aan, die voor beide partijen gelijk is, opdat alleen hetgeen voor ons in dit geval de hoofdzaak vormt op den voorgrond trede.

Gegeven dus een wet, die slecht en noodeloos gestreng is en niet gelijk op allen drukt; gegeven voorts een aantal jonge geleerden, die waardig zijn naar de hoogste wetenschappelijke eer te dingen, en daarvan de vereischte bewijzen zouden kunnen geven, indien men het hun slechts een weinig gemakkelijker maakte.

Dit alles vooropstellende vragen wij nog: kan men op voldoende grond zijn goed recht aantoonen om te handelen zooals vaak geschiedt? Wat toch is eigenlijk de quaestie.

Een aantal Nederlandsche artsen worden door de wet zeer bemoeilijkt in het verkrijgen van den doctorstitel. Velen, en waarlijk niet de minsten, berusten daarin en toonen vaak in woord en geschrift, in de praktijk en door wetenschappelijken arbeid, dat zij inderdaad zeer geleerd zijn. Anderen sturen niet enkel op wetswijziging aan, maar alle bezwaren het hoofd biedende rusten zij niet, voor zij „doctor” zijn.

Men vergist zich echter, indien men mocht wanen, dat deze eierzuchtigen s. v. v. met inspanning van alle krachten en met ontwikkeling van de energie die in hen is, den tegenstand der hatelijke wet verlammen, en haar overwinnen zouden door aan alle haar eischen te voldoen.

O neen, het middel is ietwat gemakkelijker; men gaat voor korter of langer tijd naar het buitenland en later vermelden de bladen, dat deze of gene meestal „summa cum laude” tot doctor in de geneeskunde is bevorderd.

De „jonge doctor” heeft zijn doel bereikt, want hetgeen zijn veeleischend vaderland weigerde, werd hem elders, cito, tuto, et jucunde verleend.

Er zijn dus Nederlanders, die ter wille van de vermeende eer aan een titel verbonden, naar buitenlandsche Hoogeschoolen gaan om daar te verwerven, wat zij in hun eigen land, bij hun eigen leermeesters, niet zoo gemakkelijk vermochten te krijgen.

Zij doen zulks met het voornemen den titel te voeren in Nederland, en zij kunnen dit veilig wagen, omdat de wet tegen deze handeling niet met straf dreigt.

Het mangelt hun aan gelegenheid, kracht of lust, om hier te bereiken wat

zij zoo gaarne wenschten; geen nood, met minder inspanning is ginder een titel te vinden, die volkomen gelijkkluidend is, en daarom hier te lande zeer gemakkelijk en zonder opspraak is te gebruiken.

Formeel moge men hierin geen wetsontduiking kunnen vinden; maar welke naam moet dan toch eigenlijk wel aan dezen onregelmatigen toestand worden gegeven?

Natuurlijk zouden deze Nederlandsche artsen niet zoo gehandeld hebben, indien zij, evenals wij, er een weinig aanbevelenswaardige daad in zagen; maar is er dan ook aan de andere zijde wel reden om onder de bestaande bepalingen, de boven aangeduide wijze van handelen te verdedigen?

Bovendien begrijpen wij niet, waarom Nederlanders, een niet in hun vaderland rechtmatig verworven titel zoo sterk zouden begeeren.

Is het omdat de doctorsbul nu eenmaal het einde aanwijst van de academische loopbaan en daarom vaak ten onrechte, de kroon geacht wordt op nauwelijks aangevangen wetenschappelijken arbeid?

Het kan immers niet zijn, omdat de concurrentiegeest, die ook onder den geneeskundigen stand steeds grooter wordt, en de gevoelens van collegialiteit meer en meer verstikt, er toe noodzaakt om in den harden strijd zelfs de kleine hulpmiddelen niet te versmaden.

Eindelijk heeft men onder kunstbroeders toch waarlijk allerminst behoefte aan het ornament van het woordeke „Dr”; terwijl allengs meerderen gaan inzien dat tegenover hen, die men als collega's eert en erkent, het weglaten van eigen titel zeer zeker niet in strijd is met den goeden toon.

Wij komen derhalve tot de slotsom, dat men in het najagen van titels en eer soms een weg volgt, die mogelijk tusschen punt van uitgang en doelwit de kortste is, maar die in anderen dan meetkundigen zin, niet onvoorwaardelijk de rechte kan genaamd worden.

Waar een wet naar onze overtuiging niet goed is, daar zullen wij medici alle geoorloofde middelen aanwenden om herziening te verkrijgen; maar zoolang de gewenschte verbetering niet is ingevoerd, zullen wij als goede burgers toch die wet eerbiedigen.

Nu wordt er, wij herhalen het, niet tegen de letter der wet gezondigd, en wij stemmen toe, zeker kan een titel waardig door den bezitter worden gevoerd, al is hij niet op regelmatige wijze verkregen. Toch gevoelt ieder, dat zulke ontwijkende maatregelen niet waardig zijn toegejuicht of aangehouden te worden, zoodat ook hier het vermijden van den schijn des kwaads beter is, dan de kans van dwalen in goed gezelschap.

Leiden, 1 Februari 1897.

C. L. RÜMKE, TH. G. DEN HOUTER.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — Laster. Een bedroevend rechtsgeding heeft te Londen plaats gehad: een medicus stond terecht voor en is schuldig verklaard aan